

# LIETUVIŲ KALBA (GIMTOJI)

## Teksto suvokimo vertinimo instrukcija

2011 m. valstybinis brandos egzaminas (pakartotinė sesija)

### VERTINIMO TVARKA

#### Bendrosios nuostatos

- Tikrindami darbus, vertintojai vadovaujasi vertinimo instrukcija.
- Kiekvienas darbas įvertinamas ne mažiau kaip du kartus. Viename darbe vertintojai rašo skirtingų spalvų rašikliais.
- Vertinimo lape taškai įrašomi juodu rašikliu atitinkamuose langeliuose. Skaičiai turi būti parašyti įskaitomai ir aiškiai. Suklydus reikia imti naują vertinimo lapą.
- Jei vertinimo metu vertintojas darbe pamato žymę, leidžiančią identifikuoti kandidatą (pvz., parašyta pavardė ar mokykla), darbo toliau nevertina, bet perduoda vyresniajam vertintojui.
- Iškilus vertinimo problemoms, galutinį sprendimą priima vyresnysis vertintojas.
- TEKSTO SUVOKIMO UŽDUOTIES atsakymuose raiškos ir raštingumo klaidos nevertinamos.

#### Vertinimo eiga

1. Kiekvieną vertinimo dieną vertintojas gauna kandidatų darbus, vertinimo lapus, dienos lapą ir lipdukų lapą.
2. Prieš pradėdamas dirbti vertintojas pirmiausia DIENOS LAPE užrašo savo ID numerį, datą ir pavardę. Po to viršutinį LIPDUKŲ LAPO KODĄ užklijuoja ant DIENOS LAPO, o lipdukų lape viršutiniame dešiniame kampe užrašo savo pavardę ir ID (kaip ir dienos lape). Pradėdamas tikrinti darbą vertintojas klijuoja lipduką ant kandidato darbo nurodytoje titulinio lapo vietoje ir tos pačios poros lipduką – ant vertinimo lapo. Sugadinęs kurį nors lipduką, vertintojas ima naują kodų lipdukų porą ir klijuoja ant jau priklijuoto kodo viršaus.
3. VERTINIMO LAPE nurodo, kelintą kartą vertinamas darbas: laukelyje VERTINIMAS pažymi (ženklų ✖) atitinkamą langelį – 1 ar 2 (1 – darbas vertinamas pirmą kartą, 2 – antrą kartą). Langeliai 3 ir K skirti vyresniajam vertintojui.
4. Taškus vertintojai įrašo darbe tam skirtuose laukeliuose ir vertinimo lape.
5. Įvertinti darbai atskiriami nuo vertinimo lapų. Ir darbai, ir vertinimo lapai perduodami vyresniajam vertintojui. Vertinimo metu kandidatų grupės darbai negali būti sumaišomi su kitos grupės darbais.
6. Jei pirmojo ir antrojo vertintojo parašyti įvertinimai **skiriasi ne daugiau kaip 2 taškais**, trečiasis vertintojas gali nevertinti šio kandidato darbo, o į trečiajam vertintojui skirtą grafą galutinį taškų skaičių įrašo antrasis vertintojas pagal II vertintojo parašytą įvertinimą. Trečiasis lipdukas į III vertintojui skirtą vietą (3) nėra klijuojamas ir III vertinimo lapas nėra pildomas.
7. Jei pirmojo ir antrojo vertintojo parašyti įvertinimai **skiriasi daugiau kaip 2 taškais**, kandidato darbą įvertina III vertintojas. III vertintojas pildo atskirą vertinimo lapą, pažymėdamas, kad tai yra trečiasis vertinimas, ir klijuoja atskirą vertintojo lipduką į III vertintojui skirtą vietą.

**Linkime sėkmės!**

Kl. nr.	Galimi atsakymai*	Aspektai	Taškai
1.	Manymą, kad prisitaikyti yra normalu.	Paašškinta teisingai.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
2.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Politinis / tarybinis prisitaikymas.</li> <li>• Tautinis prisitaikymas</li> </ul>	Įvardytos <b>dvi</b> atmainos.	2
		Įvardyta <b>viena</b> atmaina.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
3.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kurti tai, kuo pats netikėjo /elgtis nuolankiai / meluoti.</li> <li>• Elgtis dorai, nepasiduoti minios instinktui, kritiškai mąstyti / atsiskirti, atsiriboti.</li> <li>• Pasitraukti, išvažiuoti.</li> </ul>	Įvardytos <b>trys</b> galimybės.	3
		Įvardytos <b>dvi</b> galimybės.	2
		Įvardyta <b>viena</b> galimybė.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
4.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Su požiūriu, kad emigrantai vieninteliai išsaugojo lietuviškas tradicijas / su perdėta teigiamu požiūriu.</li> <li>• Su požiūriu, kad dabartinė nepriklausomybė yra senosios tąsa.</li> </ul>	Teisingai įvardyti <b>du</b> požiūriai.	2
		Teisingai įvardytas <b>vienas</b> požiūris.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
5.	Pasaulis keičiasi, todėl ir tradicijos turi keistis, kad funkcionuotų, kitu atveju jos yra mirusios.  Tauta negali būti gyva tik praeitimi.	Paašškinta teisingai: aiškus <i>pasaulio</i> kaitos ir <i>tradicijų</i> santykis.	2
		Atsakymas teisingas iš dalies: neįvardytas pasaulio kaitos ir tradicijų santykis.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
6.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reikia racionalaus ir kritiško mąstymo, nuomonių įvairovės.</li> <li>• Reikia emocijų, gebėjimo susivienyti siekiant naujų tikslų.</li> </ul>	Įvardyti <b>du</b> dalykai: vienas susijęs su individu, kitas – su bendruomene.	2
		Įvardytas <b>vienas</b> dalykas.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
7.1.	Ironija.	Teisingai įvardyta stiliaus figūra.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
7.2.	Ir sovietiniais, ir šiais laikais konformizmas gyvuoja.	Atsakyme aiškus laiko aspektas.	2
		Atsakyme kalbama arba apie sovietmetį, arba apie šiuos laikus / nėra laiko aspekto.	1

		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
8.	Kitos tautos pavyzdžiu siekiama parodyti, kaip šeimoje vaikui įdiegtas tautiškumo, patriotiškumo jausmas.	Suformuluotas <b>tikslas</b> , įvardyti <b>du</b> aspektai – <i>šeima</i> ir <i>vertybės</i> .	3
		Suformuluotas <b>tikslas</b> ir įvardytas <b>vienas</b> aspektas / neaiškiai suformuluotas tikslas ir <b>du</b> aspektai.	2
		Suformuluotas <b>tik tikslas</b> / įvardytas <b>vienas</b> aspektas.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
9.	Tautos namai turėtų sietis su tokiomis vertybėmis kaip tautos savigarba, savimonė, orumas, pasididžiavimas. Akropolis siejamas su materialinėmis vertybėmis.	Paašškinta <i>moralinių ir materialinių</i> vertybių skirtumas.	2
		Paašškinta Akropolio <b>arba</b> Tautos namų reikšmė.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
10.	Šiuolaikiniai Lietuvos kumečiai siekia gerai apsirūpinti materialiai, o carinės imperijos laikotarpiu vargingai gyvenusiems lietuviams buvo svarbesni tautiniai idealai.	Atsakyme ryškus vertybinis skirtumas.	2
		Įvardijamas skirtumas, susijęs su gyvenamąja vieta, arba įvardijamos tik dabartinių Lietuvos kumečių, arba tik carinės imperijos lietuvių vertybės.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
11.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Mokykla moko dalykų, kurie dabartinių vaikų nebeveikia, jiems yra emociškai tolimi. / Šeima ugdymui skiria per mažai dėmesio.</li> <li>Didžiausią įtaką turi televizija, kuri neugdo patriotiškumo.</li> </ul>	Paašškinta teisingai.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
12.	Abu autoriai konformizmą vertina neigiamai. <ul style="list-style-type: none"> <li>T. Venclova mano, kad jo išvengti gali racionaliai mąstantis žmogus / kartais jis yra neišvengiamas.</li> <li>R. Granauskas vienprasmiškai vertina neigiamai.</li> </ul>	Įvardijamas <b>panašumas</b> ir <b>skirtumas</b> ( <b>du</b> požiūriai).	3
		Įvardijamas <b>panašumas</b> ir <b>vienas</b> požiūris / Įvardijami <b>du</b> požiūriai.	2
		Įvardijamas tik <b>panašumas</b> / įvardijamas <b>vienas</b> požiūris.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0

\*Atsakymai gali būti formuluojami kitais, nei nurodyta instrukcijoje, žodžiais.

**Jeigu atsakymo dalis paneigia teisingą atsakymo dalį, atsakymas vertinamas neigiamai.**